

До 100-річчя від дня народження видатного лікаря-анатома, науковця, педагога – професора Івана Івановича Бобрика

Бобрик Іван Іванович – видатний лікар-анатом, доктор медичних наук, професор, лауреат Державної премії, заслужений діяч науки і техніки, член-кореспондент НАПН України, професор кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії, завідувач кафедри анатомії людини, декан медичного факультету № 1, завідувач кафедри нормальної анатомії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

Народився Іван Іванович 6 жовтня 1925 р. у селищі міського типу Митки Барського району Вінницької області в родині поштового службовця. Вчився у Митківській середній школі. До початку Другої світової війни встиг закінчити сім класів. У 1944 р. дев'ятнадцятирічного юнака мобілізували. Воював у складі Першого Українського фронту та Першого Білоруського фронту, мав заслужені бойові нагороди. В 1945 р. демобілізувався і продовжив навчання у Митківській середній школі, яку закінчив з медаллю в 1949 р.

У 1949 р. І. І. Бобрика зарахували на I курс медичного факультету Київського медичного інституту як учасника війни. В 1955 р. закінчив із відзнакою медичний факультет Київського медичного інституту і вступив в аспірантуру на кафедру топографічної анатомії та оперативної хірургії вказаного інституту. Після закінчення навчання в аспірантурі та успішного захисту кандидатської дисертації у 1958 р. Івана Бобрика направили працювати на кафедру оперативної хірургії та топографічної анатомії в Тернопільський медичний інститут, який був організований у 1957 р.

В 1958 р. на кафедрі оперативної хірургії та топографічної анатомії Тернопільського медичного інституту працювали професор Цвірко Всеволод Костянтинович (завідувач кафедри), який приїхав із Мінська, асистент Герасимець Михайло Терентійович прибув із Харкова, асистент Бобрик Іван Іванович приїхав з Києва. Вважається, що кафедра оперативної хірургії та топографічної анатомії Тернопільського медичного інституту створюва-

лася, формувалася та розвивалася під впливом Мінської, Харківської і Київської шкіл топографоанатомів та оперативних хірургів.

З перших днів роботи на кафедрі асистент Бобрик І. І. активно включився в навчально-методичну, наукову та виховну роботу кафедри. Разом зі співробітниками кафедри взяв активну участь у виготовленні чотирьох стендів з хірургічним інструментарієм, що суттєво поповнило фонд наочних посібників кафедри. За ініціативою та участю Івана Івановича кожна навчальна кімната кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії Тернопіль-

ського медичного інституту була укомплектована таблицями, макропрепаратами, муляжами, двома операційними столами, що давало можливість студентській групі (переважно 12 осіб) препарувати та вивчати тематичний матеріал на двох трупах.

Іван Іванович очолював та регулярно проводив засідання студентського наукового гуртка, який перший у Тернопільському медичному інституті організував завідувач кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії професор Цвірко В. К. Студентський науковий гурток кафедри відвідували десятки студентів III, IV, V курсів і навіть субординатори-хірурги (випускники) медичного факультету. Близько до завершення навчального року очільник студентського наукового гуртка провів олімпіаду і студентів-переможців нагородили поїздкою в музей-садибу М. І. Пирогова у с. Вишня Вінницької області.

У 1960 р. Бобрик І. І. повернувся у рідний Київський медичний інститут імені О. О. Богомольця, де працював асистентом на кафедрі топографічної анатомії і оперативної хірургії з 1960 р. до 1964 р., а з 1965 р. до 1976 р. – доцентом кафедри і з 1976 р. до 1978 р. був уже професором цієї кафедри. Докторську дисертацію захистив у 1974 р. під керівництвом наукового консультанта завідувача кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії доктора медичних наук, професора Кульчицького Костянтина Івановича, якого

Бобрик І. І. вважав своїм вчителем. Подальше все наукове та педагогічне життя Бобрика Івана Івановича було пов'язане зі своєю Альма-матер – Київським медичним інститутом імені О. О. Богомольця.

З 1978 р. до 1986 р. Іван Іванович поєднував роботу декана 1-го медичного факультету та завідувача кафедри нормальної анатомії Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця. Варто зазначити, що протягом 26 років Бобрик І. І. очолював провідну кафедру України, якою в різні часи керували знамениті та видатні вчені – М. А. Тихомиров, В. О. Бец, Ф. А. Стефаніс, М. С. Спіров. Під керівництвом професора І. І. Бобрика підготовлено 20 кандидатів та 15 докторів наук. Невтомна педагогічна та наукова праця професора відображена в 300 опублікованих наукових працях, 16 монографіях, підручниках, посібниках, анатомічному атласі.

Протягом багатьох років професор І. І. Бобрик був заступником голови спеціалізованої вченої ради щодо захисту кандидатських та докторських дисертацій зі спеціальностей: «Нормальна анатомія», «Гістологія, цитологія та ембріологія», «Патологічна анатомія», головним редактором журналу «Вісник морфології», почесним Президентом

наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів. Очолюючи Українську номенклатурну комісію, колосальну організаційну роботу здійснив професор І. Бобрик у виданні Міжнародної анатомічної номенклатури. Український стандарт (Київ : Здоров'я, 2001). У підготовці даного видання брали участь філологи з Національної Академії наук України, майже всі професори-анатоми з України, в тому числі Тернопільського медичного інституту: професори Я. І. Федонюк, М. С. Гнатюк, доцент Н. Х. Микла.

Співробітники кафедри анатомії людини Національного медичного університету імені О. О. Богомольця під керівництвом професора І. І. Бобрика досягли значних успіхів у вивченні морфогенезу мікроциркуляторного русла, що дозволило сформувати новий важливий сучасний науковий напрямок у морфології.

14 червня 2011 р. закінчилося земне життя прекрасної, гуманної, чуйної людини, видатного лікаря-анатома, науковця, педагога – професора Івана Івановича Бобрика.

Світла та добра пам'ять про видатного українця вічно житиме у серцях його учнів та колег.

**Гнатюк М. С.
Сафронова О. О.**